

Potrebno je zato „drobiti i razarati svoje sopstvene ostatke moralnosti“, jer je snaga moralnih predrasuda zašla duboko čak i u najduhovniji i prividno najhladniji svet i počela je da deluje na sputavajući način, smatra Niče.

Predsokratovska filozofija je vrednost čovekovog delanja posmatrala kroz posledice koje izaziva, dok se već od Sokrata i nakon Sokrata akcentat i kriterijum prebacuju na izvor, uzrok ili poreklo, što dovodi do izdvajanja *namere* kao ključa budućih filozofskih razmatranja o moralu. Tako se i pojam *krivice* učitava čak i onim epohama koje, po Ničeovom mišljenju, pojam izbora pri činjenju (u smislu motiva) uopšte nisu poznavale. Taj ključ je za Ničea ujedno i *velika opasnost*, čije su destruktivne posledice nemerljive: *opasnost* zbog toga što se na taj način iz delanja potpuno isključuju one nenamerne okolnosti i uzroci, koji često imaju *presudnu* vrednost za čovekovo delanje. Uz tu *opasnost* se nužno javlja i stav da je istina vrednija od privida, što po Ničeovom mišljenju sadrži dve sporne tačke – prva se tiče sâmog konstituisanja tog stava, koje ima formu aksioma – jer se ne dovodi u pitanje; dok se druga tiče potrebe da se istina u tolikoj meri *brani*, što može da uputi na pomisao da joj je odbrana neophodna, jer je *slaba*. To podseća na Hegelovu formulaciju o „lukavstvu uma“ – jer potreba za lukavstvom znači *slabost* onoga koji za lukavstvom poseže. Protiv nekritičkog postavljanja istine na pijedestal pravih vrednosti Niče upućuje jednostavno pitanje – zbog čega se uopšte stvara hijatus i nepomirljivost između istinitog i lažnog? Takvo suprotstavljanje predstavlja ograničenje čak i kada je reč samo o ljudskom delanju, a pogotovo kada se proširuje na područja koja postoje nezavisno od čoveka i njegovih vrednosnih pojmova. Nužna posledica takvog ograničavanja je koncepcija po kojoj određena vrednost uvek treba da važi *za sve* ili *za svakoga*, dok Niče tvrdi nešto potpuno drugačije: da ljudi *nisu jednaki*, niti to treba da postaju – jer u suprotnom ljubav prema nadčoveku ne bi bila moguća. To znači da je, uz volju za znanjem i istinom, neophodno priznati i volju za neznanjem, neizvesnim i neistinitim. Ovde se može osvetliti Ničev kompleksan odnos prema nauci, jer se ovim rečima zapravo kaže da nauka, ako *voli život*, ne teži da izbegne *zabludu*, jer je i zabluda njen neophodan deo. Tek je u tom smislu moguće razumeti zbog čega su ljudi koji potcenjuju ili odbacuju sve težnje koje nisu racionalne i moralne – uvek u opasnosti da ih „raskomada nekakav Minotaur savesti“.